

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

* (اشعار مطعوم) *

شیخ اھری

(دو بیتی) شیخ اھر

دفتر دوم

- نام کتاب : دو بیتی شیخ اهری
- شاعر : مطعم اصل اهری متخلص به شیخ اهری
- تیراژ ۱۰۰۰
- چاپ اول
- چاپخانه : شفق
- انتشارات : شیخ اهری

خداوندا تو بت من بت پرستم
دلـم بتخانه گـردید از السـتم
طـواف کـعبـه و بتخانـه کـرـدم
دو بـیـت رـا یـکـسان پـرـستـم

* * *

خـداونـدا قـلم دـارـی بـه دـسـتـت
شـوم قـرـبـان انـگـشـتـهـان شـسـتـت
بـهـر اـنـسـان نـسـوـشـتـی سـرـنوـشـتـی
نـدـارـی دـسـتـ دـرـ بـالـای دـسـتـت

خداوندا تویی در دل خطایم
 که روی از نعمت بیحد نتابیم
 برای روزی آخـر شـتـابـم
 نگردم لحظه‌ای غـافـل نـخـوابـم

* * *

خـداونـدا زـبـانـم رـا تـوانـدـه
 برـای شـکـرـ نـعـمـتـ هـا اـمـانـدـه
 زـفـیـضـ خـودـ دـلـم رـاـکـنـ منـورـ
 برـای توـشـهـ اـنـدـوـزـیـ زـمـانـدـه

الله-ی پرده ظلمت در یاری
دل و دلیله ز آلایش رهیله
سر آغ-از ننا نام تو باشد
به سجله با تن و جسم خمیله

* * *

اللهی حکمتی داری فراوان
به انسان نعمتی دادی فراوان
در این دنیا در آن عالم سزاوی
برای نیک و بد داری فراوان

ملک هستی زمینی و زمان را
حمد هستی زهر دار و مکان را
نسیمه‌ی برگ سبزی را تکاند
تو دانایی و آگاهی از آن را

* * *

مودن خوشنوا نام تو گوید
به آغاز یاد نش اذن تو جوید
بنام نامه‌ی ات الله و اکبر
نوا سر میدهد راه تو پوید

زمانی که سپیدی پر گشاید
به آن موقع که ظلمت سور نماید
و ذن راز عالم می‌سراید
نوایش هـ و ش آدم می‌رباید

بدون تو همه در خاک گردد
بدون تو همه ناپاک گردد
بدون تو نمی روید گیاهی
مبدل بر گل و خاشاک گردد

* * *

بهر سور و کنم روی تو باشد
بهر کو بگذرم کوی تو باشد
زهر باغی زهر گلزار و گلشن
گلی را بو کنم بوی تو باشد

همه در کارگاه اوست بکسان
همه در بارگاه اوست بکسان
کسی را بر کسی ارجمند نباشد
همه در دادگاه اوست بکسان

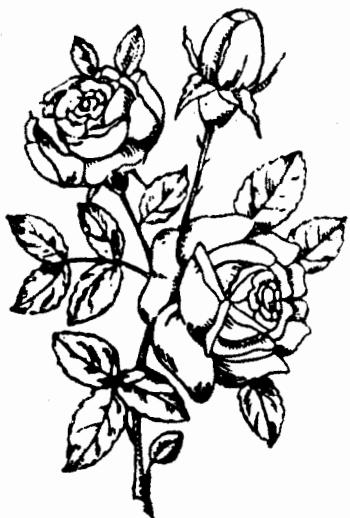
* * *

ترا از هاله رویت شنام
ترا از خرم من مسویت شنام
اگر بین هزاران گل بروی
ترا از عطر و از بویت شنام

اگر خواهد خداوند نهالی
نگهداشد کسی را از بلایا
هزاران بندۀ بده خواه یکجا
ندارد قدرت آسیب آنرا

* * *

اگر انسان به حکمت رو نماید
گره از روز پیروزی گشاید
همه آسودگی را می‌زداید
صفای زندگی او را خوشاید

ورب را بر عجم فضلی نباشد
سیاهی بر تو از ذردی نباشد
اگر با اهرمن وصلی نباشد
میان آدمی رذلی نباشد

* * *

اگر آتش فشانی نار باشد
نمای آن جهان و دار باشد
بني آدم ز اعمالش بگردد
چو روز آخری در کار باشد

ابر دیوانه‌ام دنبال بارم
چشم همچونم پی اسرار آنم
اگر دیوانه نر از من بیابی
 بشو عاجل بیا بستان جانم

* * *

فنادم در میان دشت دیدم
بمردم روح من بر گشت دیدم
به خفتم پرده خوابی دریدم
درون قفل ظاهر گشت دیدم

اگر در یوزه عشق خدایی
میان عشق و دل نبود جدایی
بسی قله عالم نظر گن
دل و دیده ز آلاش زدایی
* * *

سرشت آدمی از یک سریر است
به پیشانی انسان سر نوشته است
عملکرد بی آدم نوشته است
بیزشنی دیور در پاگی فرشته است

چرا شیطان دل آدم ریاید
 چرا راه بدی بر او نماید
 بنی آدم اگر آدم نماید
 خدا او را در رحمت گشاید

* * *

به دیر بی و فا کم گردیدم خو
 بدر گاه الهی کردیدم رو
 به آمیدی نبندم دل بجز او
 که نلشاد نماید در همان سو

چو روزی رفت ناید باز هیبات
 چرا امروزی نماید باز هیبات
 دم خود را فنیمت دار و خوش باش
 گه دیر و زی نگردد باز هیبات

* * *

سلیمانی به انگلشتر نگینی
 مکندر وار دنیا را بگیری
 خلاعه فکر کن روزی بعیری
 رذیسن هر گب فانی بزیری

اگر دیوانه‌ام بندم نمایی
و گر هستم سر خلم نمایی
همه دیوانه فشق الهی
مگر بیگانه‌ام طردم نمایی

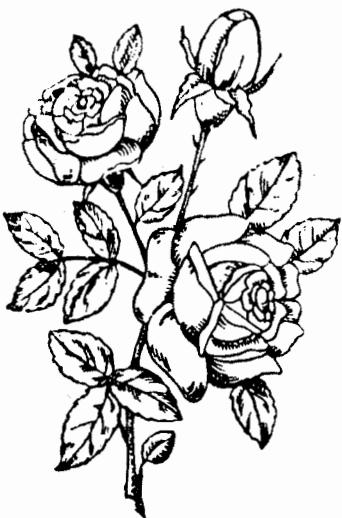
* * *

بهر و پرانه اطرافی نباشد
ز هر و فاصله‌ای ساقی نباشد
اگر دنیا و زنگ نیلگونی
بنیر از آسان طاقی نباشد

بهزنان دلم محبوس باشم
به حرم عشق آن معبود باشم
اگر حارث در دل را گشاید
چو معجنونی پی معشوق باشم

* * *

هر اسان باش از طوفان فردا
در خنان قطوری گنده از جما
هر و بر خواب میگوینی درینا
که ناگه همیرسد گول لاک و سرما

عیبا ژروت فانی ولش گن
همه بار الاغ و استرش گن
وبالت را بروی آن بیفزا
لگدزن را به صحرای ولش گن

* * *

اگر صد سال دیگر هم بمانی
نداری عیش و نوش جاودانی
به آخر را گبی در کاروانی
که افسارت گشاند ساربانی

هر اسان باش از حق و حسابی
ز اعمال تو گردیده گتابی
چنان دیر است از بهر ندامت
نداری بهر پوشش ها جوابی

* * *

اگر سرچشمه حیوان رعیدی
میان لب ز آب آن چشیدی
درون مشک را پر گن بیاور
که عمر ما بدها ویدان رعیدی

هر آنکس بوده در عیش و هسرت
ندارد در گک از فقر و مذلت
نه دل دارد نه چشمان بصیرت
نه خواهد خانه‌ای گردد مرمت

* * *

به دریا ها غریش مرج گردی
گرفشار فتاب اوچ گردی
به زیر پای اسب فوج گردی
اگر با ذلت خود زوج گردی

بگو ای دل ذ آداب طریقت
چرا بعضی گند رو بر هزینت
اگر پیر طریقت شد ریایی
ذ آئیش بگرد و گن هزینت

* * *

به قوهی دست خود را صینه دارم
گز ایشان در دلم گنجینه دارم
به قوه جاهلان شمشیر خشم
بیالوده به زهر گینه دارم

الا ای دل گه شیدای حبیبی
به گوه و دشت در طی طریقی
چو مجنونی هوانی می نمایی
به این خاطر بدنیال طبیبی
* * *

نمیدانم هم یا من گه هستم
نمیدانم بهوشم یا گه هستم
درون خود شده مفقود گشتم
نمیدانم کجايم یا گه هستم

دل را از الٰم پر بار گردم
بلا سر زان در دسر انبار گردم
دل و سر نا هزا گویند من را
چرا بآن دوناین کار گردم

* * *

چهل سالی ز عمرم هیچ بوده
آن بی قفل من چون گیج بوده
تمام زندگی پستی بلندی ام است
ولیکن هال من پر پیچ بوده

با فکر پیری و فرمودگی باش
 و همای دهن خود در زندگی باش
 اگر معناج این و آن بگردی
 به فکر خواری و شرمندگی باش

* * *

اگر بر سر گلاه ناج داری
 اگر از کل عالم باج داری
 اگر چه قرقی و دراج داری
 در آخر هیکلی چون حاج داری

ایا بلبل ز برگ گل جدایی
بهار دیگری آمد کجاوی؟
گلستان بی تو در ماتم نشسته
که روی خاگ و گل منزل نمایی

* * *

ایا بلبل گلستان گشت پر گل
بیان دشت ها روئید صنبل
نه مرغ مهاجر باز گشتند
بروی شاخه طوبی است فلفل

اگر دنیا گنجی یا دفینه
بدست آری به آسانی خزینه
درون شویشتن را جستجو گن
دفینه قل ثو جمعت مدینه

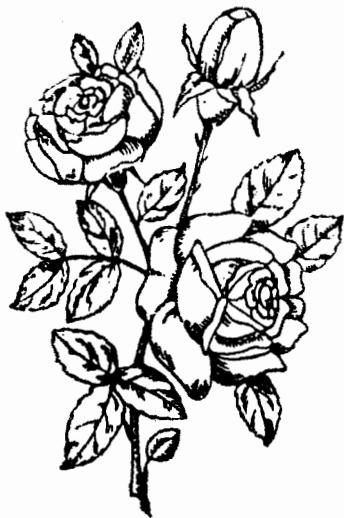
* * *

مباش از موج های بحر غافل
بیا خود را گشان سوی ساحل
مکن از بحر فردا فکر باطل
ذخواب غفلت فانی چه حاصل

خوشا آنانکه شمع شام و روزند
پرای خاطر مردم بسوذند
تمام زندگی وقف نصیحت
که بر قامت اباس علم دوزند

* * *

غروب هر در طی طریقی
به یاد خانه اندازد فریبی
خوشا آنانکه میسازند خانه
ذ آب دیده ها خشت حبیبی

گدایی پادشاهی هر که هستی
خرابی هوشیاری با که هستی
ملعانی مسبحی بت پرسنی
در آخر روی دمت و شانه هستی

* * *

نویسندگانین اعمال انسان
بگریاند ملک برحال انسان
قبول ورد انسان يوم آخر
گند تغیر در احوال انسان

بیا ای دل بگو نیم و بخندیم
دراین فانی سه روزیم و به آندیم
به واهی با تباہی دل نبندیم
بیادم را به خوشنودی بیندیم

* * *

گشوده درب با غ با صفائی
در آن گسترده فوش پر بایی
منکا از حریر و از متبرق
پر آن نکبه ذده فرخ لقاوی

زمانی می نمودی داد و فریاد
 نعام رفقی ها رفت از باد
 چوراها و رسمنخاگ نیره این است
 قلا گن که دایم باه فریاد

* * *

اگر قلب‌ا گسی را درست داری
 زمان زندگی قدرش بدانی
 نه بعد از مرگ او برسیگو بی
 ریا کاری گنی خبری نداری

مریشمی را آگر دیدار گردی
 پیغمی را آگر تیمار گردی
 ترا گویند مردی نیکمودی
 که احساس بشربیدار گردی

* * *

درون همه فرق نور گردید
 ملک برو گرفش آمد حور تعجیب
 به شعور شبد جهان آرای خاتم
 نظاره گرفتک برسود گردید

اگر نازی گه دیگر بی نیازی
ز هر پیشی ز سیر و نا پیازی
در این دنیا نداری اختیابی
منازی اول عشق است و بازی

* * *

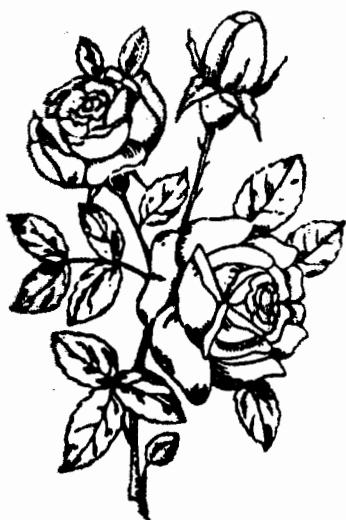
اگر بر هیکل تغفی سواری
اگر بر چرخ گرد و فنی دواری
برای قدرت و دارا منازی
نگر بر امپهای بی سواری

اگر شمع است بی پروانه هیچ است
اگر جمع است بی فرزانه هیچ است
خرابات است مکتب خانه رند
اگر عشق است بی افسانه هیچ است

* * *

نگارا عاشق دیوانه هستم
می آلود دل ویرانه هستم
ایا ساقه‌ی بیا با گوزه می
که با آلودگی بیگانه هستم

به زین اصب خور شبختی سواری
به سوی سربلندی میدوانی
گرامی باد ابن والا تباری
ترا ایدل‌گه در اوچ دواری

* * *

الا ای بار جانی با تو هستم
چه پیمانی به بیاری با تو بستم؟
که در هنگام سختی دست گیری
نه پایسم را اسیر پای بستم

اگر شاهی به نخت خوبیش نازد
نهی بر جاه و رخت خوبیش نازد
دل شبای نا آرام حاشق
به اقبال و به نخت خوبیش نازد

* * *

اگر ماه درون چاه هر شب
بسی آسمان آورد و بر شب
میان ماه او و ماه گردون
فنا جویند ماه و چاه و ناخشب

به شب تر مم زیاد از حد گرد
به خالق ر ر گنم نا مه گرد
میان موج وحشت زا فریم
گهی جز راست گاهی مه گرد

* * *

در این دنیا بسی دامی است چیده
برای ضیدها خواهی است دیده
بحال قو به از دامی گریزم
چو هرخ از دانه ارزن در پیده

حیبی رفت از من خرد و دیزی
 بدرو گفتم چرا از من گریزی ؟
 نبسم گرده بادی زد به غصب
 بگفنا خوش ندارم افت و خیزی

* * *

محسر خیزی و دنبال نهادی
 مواظب باش بر شیطان نهادی
 دل و دیده ذ آلاش زدایی
 بجز او با کس دیگر نهادی

غم فانی به یک شاهی نیزد
به یک ارزن پر کاهی نیزد
بیا دل بر تباہی ها نه بندی
گه حدجاهی به گمراهی نیزد

* * *

اگرچه زندگانی گشت بر باد
غم دی را مخوردی رفت از باد
قلا کن برای روز فردا
چه حاصل بهر فانی داد و فریاد

مثال مرغ در پهنا پریدم
از آن بالا به زیر پا خمیدم
سر گوک بر گوی و بر زن ها گشیدم
بسی رنگ و ریا آمد پدیدم

* * *

من آن مرغم که بی بال و پر صنم
برم را چیده صباد الششم
در دن دام او دارم سخن ها
نور گویی روی شاخ پر برصنم

اگر در گوشة هزلت نشینی
 کلی از شاخه هزت بچینی
 میان روی تو با روی دلب
 گشیده پرده‌ای گورا نینی

* * *

اگر هزلت نشینی گنج خلوت
 برآید بهر تو زینده خلعت
 بر روی تو گشايد خوان نعمت
 زهر نعمت بری یک عمر لذت

اگر آسان شده عشق هجازی
نه قتل نفس دارد نه ریاضی
نه فیض دارد از خلق و نه دودی
نه عند الحق را دارد فیاضی

* * *

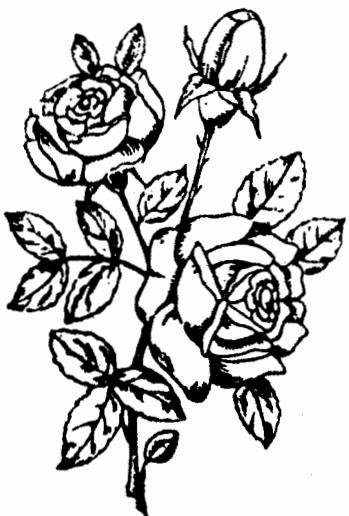
اگر بار امانت هست در دوش
سبکبارند غافلها و خاموش
نه دل دارند نه احساس رندی
همیشه فارغ الباند و بی جوش

کسی نزد خدا منزل بگیرد
گلی از گلشن تقوی بچینند
کسی باخت و خواری بعیرد
که از زهد و ور ع دوری گزیند

* * *

از این دنیا بسی منت گشیدی
حسب بینجا و بی هلت گشیدی
درینها بینخبر بودی از آنسو
از این رو این همه ذلت گشیدی

اگر لشگر هزار آید بباید
اگر بر کار زار آید بباید
ترا باگی ز جنگیدن نباشد
سپاهی بیشمار آید بباید

* * *

نه از نیر خطا کار فرنگی
نه از آتش نه از دود تفکی
نه از آفت نه از دیوان ذنگی
هر اسی نیست از جنگ دور نگی

من شبشه درون سنگ خارا
 نگدار منی پروردگارا
 زدها گوهکن با پنک و قیشه
 نباشد ذرهای تشویش ما را

* * *

من بلبل ذ اوصاف نو گویم
 ذ هر دفتر ذ اوراق نو گویم
 ذ برگ گل ذ برگ روی چون گل
 هزاران ورد و اوناد نو گویم

زهی سجاده رنگین گشت یا رب
به تن لباده (خرقه) نسگین گشت یا رب
در بدی جامه زهد و ربا را
دل دیوانه بر دین گشت یا رب

* * *

مرا از مدرسه اخراج کردی
به گنج صومه محتاج کردی
گریزانم نمودی از نصیحت
مرا صید رخ دراج کردی

طبیعت را نگر با دید بینا
نام آنجه بینی هست ذیما
شنو از خفتگان زیر خاگی
همه گویند ای داد از فربینا

* * *

در این فانی گشاورزی و زارع
برای گشت و ذرعی نیست مانع
توانی نوشہ گیری یا بخوابی
براین حاصل نباید گشت قانع

اگر داری لباس و دلق دیبا
 اگر داری رخ و رخشار ذیبا
 نیزد در همی هر دو عزیزا
 بها دارند سیره نزد بینا

* * *

دلا برسوی گورستان گذر کن
 گذرگاه حیفث را نظر کن
 اگر از ساکنان خفته پرسی
 ترا گویند از فانی حذر کن

دلا دیوانه شو دیوانه باشی
 چو زندی در دل ویرانه باشی
 درون حلقه‌ای ظاهر نمایی
 اگر ماقبل شوی بیگانه باشی

* * *

به گنجیج سینه‌ام مأوا نمایی
 چو در غمی در قفس رعنایی
 صینن های فرازان داری ایدل
 ولی خادوش ر پر معنا نمایی

(بیان)